

סיוכב

מאן: ז'ל'ס י'ק'ס ס'ל'ס

ס'ס ס'ס

מאן ס'ס ס'ס ס'ס ס'ס ס'ס

החמו) טעם. טנס חנוכה לא מוכר כלל נמכס. לפי שרבינו הקדוש מסדר המסכה. ס'י מזרע דמט'ס וגס חנוכה נעסס ע"י ז'ס ס'סמונא'ס ס'ססו סמוכס ולא ס'יו מזרע דוד וזס סרע לרבינו סקדוס וכסחזו כמסכס עס"י רוח סקדוס נסמט סנס מחיבורו. נסס סנאון סקדוס נעל ס'ס'ס ז'וק'ל :

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול, השמונאי ובניו, בשעמרה מלכות יון הרשעה על עמק ישראל, להשפיתם תורתה ולתעבירם מהקי רצונה, ואתה ברחמיה הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבית את ריבם, רנת את דינם, נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתה, וקה עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן בתיום הזה, ואחר כן באו בגיה דרביר ביתה, ופנו את היקבה, וטהרו את מקדשה, והדליקו נרות בתצרות קרשה, וקבעו שמונת ימי הנכה אלו, להודות ולהלל לשמה הגדול: ועל כולם וכו'

6

אזר קול כו

אזר חלבו אמר רב דונא תריאת ספר תורה שקיע חייב לקרע ושהי קרועת אחד על הגול ואחד על הכתב שנאמר "אזר שיוף וספר את זמנלה ואת הזכרים"

7

ס'ס

מצאנו רבי זענא בן חדין שהיה יושב תוסק בתורת ומקדיל קולות ברכים וס'ת מונה לו בחוק הביאור וכוונתו בס'ת התקפה בחבלי זכרות והציתו בחן את האור והביאו ספנין של עפר ושיאום במים והציתו על לבו כדי שלא תהא נשכחו מרה אמה לו כהן אבא אראך בכך אמר לה אלמלי אני נשרפתי לבדי היה הרבר קשה לי עכשו שאני נשרף וס'ת עמי מי שמבקש עלבנות של ס'ת הוא יבקש עלבונו אמה לו חלמדי רבי מה אסח הואת אמר לון "לילין נשרפין ואתווח סודות אף אתה פתח פיך והכנס [ברך] האש"

8

כ'כ'ס חכ'ס י'ס'ס ז'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס

"חנוכה" (נגלה ונסתר)

התורה דנה בשני עולמות: בעלמא דאיתגליא, עולם גלוי וברור השוף ומפורסם, ובעלמא דאיתכסיא, עולם נסתר וסמוי, עמוק ומסתורי. בעלי הקבלה, ובפרט חסידי חב"ד, לא הסתפקו בצד הנגלה של התורה בלבד, אלא שאפו לחקור גם את הנסתר ולגלות את האיתכסיא למצוא את הפירוש היסודי של כל מצוה, כי אחרת עלולים לבוא לידי אונאה עצמית אם סומכים רק על האמת הנראית ומניחים את הכונה העמוקה כמוסח ונסתרת. זה אלפיים שנה שעם ישראל חוגג את חג החנוכה אבל רק מעטים הכירו את המשמעות הנכונה של החג הזה. ההסלבה פשוטה, כי יתר החגים כמו פסח, שבועות סוכות ופורים יש להם מקור אמיתי וממשך בכתבי הקדש, וכל השתדלות לדרוש עליהם מוכרח בתחילה להתאים לעובדות הכתובות בתורה שבכתב והנדרשות בתורה שבעל פה. אבל לא כן בנוגע לחג החנוכה כי לא נמצא שום מקור מוסמך לעיין בו בתורה ונשאר התפקיד על כל רב לתת לו איזה פירוש או באור שהוא רוצה. ואפילו המקור החידיני שנמצא על זה במסכת שבת כל כך מוגבל שאין להוציא ממנו אלא מעט. וכן המקור השני שבספר החשמונאים שנכתב כהיסטוריה על מאורעות אלו, גם הוא חסר ערך, כי מתברר בספר למרות שחי בימים שארע בהם הנס הגדול ההוא והיה עליו להכיר ביתר עמקות ציינו רק באופן שטחי. כמו שאנשים בימינו רואים מקרים שונים ומחוסר תפיסה אינם משקמים אותם בדייקנות, כן גם הוא, המתברר, לא הצליח מלהשיג את המובן העמוק של חוגג הזה.

כ'כ'ס חכ'ס י'ס'ס ז'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס

חנוכה מסמל רק את מעשה גבורתם למח לא חגגו היהודים את נצחון יהושע נגד הכנענים או נצחון ינאי המלך במלחמותיו שהיו גם הם נצחונות גדולים כי פעמים רבות נצחו יהודים מעטים את אויביהם הרבים ולא עשו מהם ימי חג ושמחה.

3

מאן כו

רבנן 'בכ"ה בבסליו יומי דחנוכה חסניא אינון דלא למספד בהון וסודלא להתענות בהון שבשנכנסו ויונים להיכל סמאן כל השמנים שבחיכל וכשגבריה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדיקן ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שזיה מונה בידתמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו גם והדליקו מנני שמונה ימים לשנה אדרת קבעום ועשאום ימים טובים בהלל יהודא

4

כ'כ'ס חכ'ס י'ס'ס ז'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס

כמו כן היה תקדים לנס הפך. בשני בתי המקדש דלק נר המערבי למעלה מן הזמן הנורמלי, בכל זאת לא נקבע שום חג לסמנו.

ההסבר פשוט, כי אין נס חשוב אצלנו אלא אם כן יש לו תוצאה נצחית, מלחמות כנען, וגבורת יהושע נשאר חשבות כל זמן שלא הופיע לוחם גדול חדש אחר. אבל ברגע שקם לוחם חדש אחר כמו לגיוני הרומאים גבורת יהושע חלפה ונתבטלה, וכיבושו המפואר של הארץ נהפך לשממון. וכן קרה לנר המערבי, מיד עם חורבן המקדש נעלם הנס ונשכח זכרונו. ולו היו רק האמיתות הנראות האלו החלק העיקרי של החג אז היה בטל מכבר. כי להשיג רק אמיתות אלו נחשב הוא לחשגת אפס. רק מי שמבין את הכונה האמיתית הנסתרת מוכשר לחזליק את הנרות בנחת ובשמחה ולהביע את ברכתו כהוגן. אם כן מה היא הכונה העמוקה של חוגג הזה?

מאורעות אלו יצרו שתי אמיתות נראות: א. נצחון חשמונאים נגד צבא היוונים החזק, ב. פך השמן האחד שדלק במקדש שמונה ימים. גרס, עובדות אלו כשהן לעצמן לא מביעות את ההשקפה הנכונה והמושכלת על החג, כי אם חנוכה מסמל רק את מעשה גבורתם למח לא חגגו היהודים את נצחון יהושע נגד הכנענים או נצחון ינאי המלך במלחמותיו שהיו גם הם נצחונות גדולים כי פעמים רבות נצחו יהודים מעטים את אויביהם הרבים ולא עשו מהם ימי חג ושמחה. כמו כן היה תקדים לנס הפך. בשני בתי המקדש דלק נר המערבי למעלה מן הזמן הנורמלי, בכל זאת לא נקבע שום חג לסמנו.

ההסבר פשוט, כי אין נס חשוב אצלנו אלא אם כן יש לו תוצאה נצחית, מלחמות כנען, וגבורת יהושע נשאר חשבות כל זמן שלא הופיע לוחם גדול חדש אחר. אבל ברגע שקם לוחם חדש אחר כמו לגיוני הרומאים גבורת יהושע חלפה ונתבטלה, וכיבושו המפואר של הארץ נהפך לשממון. וכן קרה לנר המערבי, מיד עם חורבן המקדש נעלם הנס ונשכח זכרונו. ולו היו רק האמיתות הנראות האלו החלק העיקרי של החג אז היה בטל מכבר. כי להשיג רק אמיתות

אלו נחשב הוא להשגת אפס. רק מי שמבין את הכוונה האמיתית הנסתרת מוכשר להדליק את הנרות בנחת ובשמחה ולהביע את ברכתו כחגוג.

אם כן מה היא הכוונה העמוקה של חג הזה?

מועד-קטן וכו', ע"א) אמר רבי חלבו אמר רב הונא: הוראה ספר תורה שנקרא חייב לקרוע שתי קריעות אחת על הגויל ואחת על הכתב. שנאמר: "אחרי שרוף המלך את המגילה (קלף) ואת הדברים" (כתב) וירמיהו לו, כז) וכן נפסקה החלכה ברמב"ם (אבל ט, ט) ובשולחן ערוך (י"ד שם, לו).

אבל גמרא אחרת במסכת עבודה זרה עוררה בי שאלה שלדעתי היא שאלה נכונה. "מצאוחו לרבי חנינא בן תרדיון שחיה יושב ועוסק בתורה... הביאוהו וכרכוהו בס"ת והקיפוהו בחבילי זמורות, והציטו בהן את האור... אמרו לו תלמידיו, רבי מה אתה רואה? אמר להן: גוילין נשרפין ואוניות פורחות" (באורי) (עבודה זרה י"ח, ע"א) מכאן אנו רואים שרק הגוילין נשרפין אבל האוניות נצללות, אם כן למח יש עלינו חיוב לקרוע שתי קריעות אחת על הגויל ואחת על הכתב?

התשובה היא: שהכל תלוי בגורם השריפה. אם הגורם הוא לא יהודי אז רק הגויל נשרף אבל האוניות נמלטות וכ"ר חנינא בן תרדיון) אבל אם הגורם הוא יהודי (וחוקים מלך יהודה) או שניהם נשרפים גם הגויל וגם הכתב.

בימי בית שני עמדו היהודים בפני שני אויבים, בתחילה היוונים ואחריהם חרומאים ולשניהם היו שיטות מלחמה שונות, הרומאים שדדו ובזזו רצחו והשמידו כל מח שעמד בפניהם עד שנשאר המקדש כולו חרב בלי שום אפשרות לתקנו, אבל שיטת היוונים חיתה מאד מוזרה. לא שדדו או החריבו לא בזזו ולא השמידו, כי לא רצו להרוס ולאבד אלא לחלל ולטמא.

בזמן שחיו היהודים תחת שלטון הרומאים היתה אחרות שלימה ביניהם, שונה היה מצבם תחת שלטון היוונים, כי הרבה יהודים המירו את דתם וקבלו במקומה את מנהגי כובשיהם והיו ביניהם אף חכמים אחרים מתלמידי תנאים ידועים. מלחמת החשמונאים לא היתה נגד היוונים תגוים אלא נגד היהודים המתיוונים שלא בקשו לגרום חרס ושממה אלא חלול וטומאה.

נוסח "על הנסים" יוגם לשון הגמרא הם "לשון סגי נהור", כי נזחרו חכמים מאוד מלדבר טרה ביהודים.

חמלים בתפילה על הנסים "כשעמדה מלכות יון הרשעה" אינן מכוונות ליוונים הגוים אלא ליהודים המתיוונים שבעטו בדתם, זאת הפעם הראשונה וגם האחרונה שרוב היהודים המירו את דתם. אמנם היו קבוצות קטנות או כנות אחדות שהמירו את דתן, אבל שוב לא הייתה קהילה שלימה שהמירה את דתה כמו שאירע בימים ההם. תפקיד החשמונאים היה לחדש את האמונה בלב העם להעלותו מעומק הטומאה ולהדריכו למעלות תהורה כדי שלא יתרחש שוב מקרה כזה. ולכן רוב החלכות מ"ת הגזירות נתקנו קרוב לצאחון זה.

זאת משמעות חג החנוכה "עליה מטומאה" כמו שכתוב "ואחר כך באו בניך". מי היו חבנים האלו ומאין באו? ענה אנו יודעים. הם היו היהודים המתיוונים השקועים בטומאת חינוים העולים עכשיו מטומאה לטהרה. לכן השתמשו החכמים בבטוי "עליה מטומאה" כדי להביע את המחשבה שחזרה בתשובה וטהרה מטומאה דורשת לא רק שיבה למדרגה הראשונה אלא השתדלות להגיע למעלה ממנה.

זאת כוונת הרעיון עלמא דאיתכסיא של חגנו חג החנוכה.

10) אלו ברכו בליל חג

לימא מסיע ליה *מורדות צפונית בה נבזו בית חשמונאי את אבני המזבח ששקצו אנשי יון ואמר רב ששת ששקצו לעבודת כוכבים *אמר רב פפא דתם קרא 'אשכח ודרש דכתיב 'ובאו בה פריצים וחללו

11) אלו ברכו בליל חג

כב והסבתי פני מהם והללנו את צפוני ובארבה פריצים והללוה

11) אלו ברכו בליל חג

כאן תראה כי... ופירוש הר"ן כלומר חג ב"מ כ"ט ע"ש וק"ק מלי הייה ט"ק כ"א כ"א דהוה כ"א מלמא ולא חתו ל"ט אלא להלל ולהודות ור"ה לפרש דקרא חנוכה ע"ש חנוכה פתוחה כדלמדי' בערך ר' יחזקאל דביח השו"ת' ג"מ אבני חנוכה שקצו אנשי ע"ג' לנ"ו והולכו לצאת חנוכה חדש ולכן קרא חנוכה ולא קראו ר"ה מלי חנוכה אלא חנוכה כ"א קצו לוקו להדליק בו נרות גם לפי מדרש ב"ר שזמלחם הושכן עתה ב"מ צמקלו ולא חכמו עד ר"ח נמן 'מני טלוד חלכות וקצ"ח ש"מס לו ביוני מחסו"ו' סיני מני ש"ה' כ"מס ש"מס לו להיות ביום חנוך חנוכה מ"א מחתוק שקצו אנשי ע"ג' חנוכה ח"טן :

12) אלו ברכו בליל חג

ולפיכך נקרא חנוכה על שם חנוכה המזבח שנסחר ובגמרא ' והיו נמי דאמרי' במדרש למה נסמכה פרשת בתעלהך לחנוכה נשיאים לפי שהיה לוי מרעם על שלא [היה] להקריב ואמר לו הקב"ה שלום לא היה אלא יום אחד לשי"א ולפי שקנת החנוכה שלך היתה ה' ימים ולדורות משפע ששם הוא היה נקרא ע"ש חנוכה המזבח כמו אחרון של נשיאים

13) בליל חג - אלו ברכו בליל חג

וברשימות כתיב כתב ורבו טעם נוסף לאכילה הסוגנויות [וכמדומה שבע"פ אמר כן בשם גדולי א"] כי בחנוכה בית חשמונאי טהור את כל המקדש ואילו את אבני המזבח ששקצו היונים לא ידעו לטהרם ונבזו (ע"ז דף י"ב ע"ב) והצטערו על כך, ולכן נהגו במאכלים שמבכרים עליהם ברכת מעין שלש, שבה מוזכרין יתעל מוזכרין משאיב בברכת המזון שאין מוזכר בה המזבח ביהודי ונטעמא דמלחא כתב שם רבנו בשם הרב ר' משה ל"ב שהורו ז"ל משום דטעם פירות תלוי במזבח ובדתן בסוף סוטה משהרב ביהמיק ניטל טעם הפירות. ויגיע מנחת שלמה ברכת מ"ד ע"א - סי' ה' ובר"ח צדור אהל ברוך עמ' (נ"ט).

14) אלו ברכו בליל חג

ואכלת רשבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ החשובה אשר נתן לך (ח', י'). במטעב חברכת השלישית שבבמ"ז אמור: דחם ה' אלקינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך וכו', ובברכה אחת מעין שלוש, תתקינו לתוספי ג"מ 'ועל מנבחך' (וברמב"ם סוף פ"ג מנח' ברכות אינו מוזכר). עוד יש בנייתן שבברכה אחת מעין שלוש נאמר: ונברכך עליה בקדושה ובטהרה, ואילו בבמ"ז לא הוזכרו דברים אלו. ונדאת לבאר ע"פ המשנה בשלהי מ"ט סוטה: מיום שחרב בית-המקדש ניטל טעם הפירות, ובגמ' (מ"ט ע"א) נביא: ר"ש בן אלעזר אומר, טהרה בנטלה טעם וריח, ופירש"י, טהרה שפסקה מישראל, ביטלה טעם הפירות וריחם. שמתוך שהיו טהורים וטהינין במהרה, אף הקב"ה מטהר פירותיהן מריח רע ומטעם רע, ומביאה תגמ': רב חננאל אשכח תמרתא דחינוניתא, שקלה כרכת בסודרית, אחיא רבה בריה אמר לה מוריחנא דיתא דחינוניתא, אמר לה בני, טהרה יש בך, ופירש"י: לסיכך מריחה לך, ולא במל תריח מאצלך ע"י.

ולמדנו מכאן, כי בטעם ובריח חנוכהם בפירות הארץ, נגזר כח הטהרה שבישראל, ולכן בברכה מעין שלוש, שהותקנה על פירות הארץ [וגם ברכת על המחיה ועל הכלכלה, על מזונות שמעורבים בהן מי פירות הותקנה], באה חרשה מיוחדת בנטות התפילה לבנין ציון וירושלים, לאכול מפריה ולשבוע מטובתה - 'ונברכך עליה בקדושה ובטהרה', כי עם בנין בית-המקדש יחזור הטעם והריח בפירות, והתחלה כח טהרתן וקדושתן של ישראל. והנה אם כי לשון המשנה בשלהי סוטה הוא 'מיום שחרב בית-המקדש, ניטל טעם הפירות', מ"מ נראה דהכונה לחורבנו של המזבח, [וכי"ב כתבו התוס' במ"ט זבחים דף ס' ע"ב (ד"ה מאי קסבר), בביאור לשון חגמ' שם: מה כבוד שאינו אלא בפני זבית - דהיינו בפני המזבח, ולא בית ממש קאמר, עייש"ה], והטעם בזה, לפי שבפירות הארץ מקיימין מצות ביכורים, להביא הפירות שביכורו ולהניחן לפני המזבח, (ראה רמב"ם הל' ביכורים פ"ב ה"א), ומצוה זו הועילה לפירות לחשיבותן ולהלליתן, ועם חורבן המזבח, כשנטלה המצוה הנעשית בפירות, ניטל מהן טעמן.

ולפיכך התקינו בברכה מעין שלוש, תפילה מיוחדת לבנין המזבח, לפי שמעיקר חובת ברכת-האחרונה, הוא לת שששאר טעם בפה אחר גמר האקילה, כמבואר בספרים הק', (ראה בספר חובת הלבבות), ולכן תיקנו בה תפילה על המזבח שיתורר למקומה ותשוב מצות ביכורים למקומה, ושוב יחזור הטעם הטוב בפירות הארץ.

15) אלו ברכו בליל חג

בעזתי, מה שהנני היית בתוכה תקעו לפ"ק פ"ק פ"ב פרק במה מדליקין כ"א ע"ב י"ט מאי חנוכה דחנו רבנן וכו' ע"ש. והנה מוכרש"ח בלחודשי אגדה, טכ"ט [ד"ה ט"א] וכו', דהם מוכה טול נואניקון

חייב, היינו מדרש הצדוקים שימקן מנחם, ר' יהודה אומר
בגד חנוכה פטור, היינו שמיקונו בגד חנוכה שפטורו
מהעונש ע"ש. והל"ז ז"ע בבב"ש [הכ"ל] כחג ג"כ בזה
חל"ק, והנה יוחנן כה"ג שימש פ' שנים ולנסוף וכו', הנה
להיות שא"ע"ס כן היה לדיק גמור והיה שגיאה לפי שעה,
(עיין צבחה"ר"ל שהדבר הזה בא לו מנחמת אחיה עיין
במסירות הנפש בבב"ש, הנה מחזקין שהיה זה רק כעין
משגה לגדול וקדוש כמוהו ע"כ), הנה בא ממחישו בנו ומקן
מלוא בחושב"פ וכו' וזה נעשה מיקון גדול בהפגם לא
יגרע מלדיק עינו, וברא מוכה אצל, והשי"ת יודע האמת
ודברנו בדרך אפשר, הג"ה, הנה יש להסתפק אם הוא אוחז
יוחנן עיין בחוס' ברכות אצל דברנו בדרך הספק ואפשר
וכו' עכ"ל"ק. והנה המגיה שם בצול"ל דנהורא השלם מקור
ברוך, אשר בשם מגדל דוד יכונה, באות כ"ד, לעק ככרז"א
דלא יתכן דהוא אוחז יוחנן עפ"י סדר הזמנים המונח
ביוסיפון פכ"ט ופ"ג, ול"ן גס להבני"ש וכחג שהוא ט"ס
דלא נמצא בחוס' ברכות, אך בחשב"ן ח"ג סו"ס קל"ה
מביא צפירות, דהוא אוחז יוחנן.

21
בב"ש ח"ג ח"ג

מתני' י"ג שיגא מרחת הפמיש והויק
חייב יגמל שדוח מעון פשתן ועבר ברשות
דרבוס ונכנס פשתן לחוך התנות ורל"ק
בגרו של חנוני והדליק את הכירה בעל גמל
חייב ידניה חנוני גרו מכרין החנוני חייב
דבני יהודה אומר בגר חנוכה פטור :

22
אמר יוחנן סרכוק כו.

כ"ט ע"א שהרי יוחנן כ"ג שימש וכו'. פי'
ב' יוחנן היה. א'. היה אביו של
מתתיהו כ"ג והוא היה צדיק גמור מראש ועד
סוף ומתתיהו היה לו בן הנקרא שמעון ושמעון
היה לו בן הנקרא יוחנן בשם אבי אביו ויוחנן
זה היה לו בן הנקרא ינאי וביוחנן הב' נחלקו
אב"י ורבא אב"י סבר הוא ינאי הוא יוחנן (ר"ל
שנקרא ג"כ ינאי) והיה רשע מעיקרו וע"ז
אמרו שהרי יוחנן כ"ג שימש וכו' ורבא סבר
דגם יוחנן השני היה צדיק מעיקרו אלא שבנו
הנקרא ינאי הוא היה רשע מעיקרו :

23
בב"ש ח"ג ח"ג

כה) וירצה עוד אומרנו בן יוחנן דייקא, הנה אמרו
בגמרא (ימא טו), שהגם הזה (וכל מצות
הלכות נר חנוכה) לא ניתן לכתוב רק הוא מכהינת
תורה שבעל פה, וכבר ידעת התורה שבעל פה הוא
מה שאין הצדוקים מודין בה, והנה (ברכות טו) יוחנן
כהן גדול(*) שימש פ'
שנים ככהונה גדולה
ולבסוף וכו', הנה לחיות
בברכות (טו), אבל דברינו
שאף על פי כן היה צדיק
הנה יש להסתפק אם הוא
אוחז יוחנן עיין בחוס'
ברכות (טו) אצל דברינו
בדרך הספק ואפשר, ואפ"ל

גמור והיה שגיאה לפי
שעה, (ועיין בכתבי
האר"ל (פרע"ה ש"ב פ"ט)
אם נאמר שזה הוא, רחוק
לומר אשר ח"ו נעשה לגמרי
צדוקי, רק היה דבר זה כעין
שגיאה, והג"ה.
שהדבר הזה בא לו מחמת איזה ענין במסירות הנפש
בנפילת אפים, הנה תתבונן שהיה זה רק כעין משגה
לגדול וקדוש כמוהו הנו, על כן הנה בא מתתיהו בנו
והיקן מצוה בתורה שבעל פה והאיר נרותיה לדורות,
וזהו שסיימו בהודאה וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו
לתורות ולהלל לשמך וכו' דייקא, בסוד הכתוב (שמי'
ח"ג) ויעש דוד שם, דרשו בו בזהר הקדוש (ח"א קמ"ג)
מלכותא קדישא מוד תורה שבעל פה, וכזה נעשה
תיקון גדול להפגם לא יגרע מצדיק עיניו וברא מוכה
אבא, והשי"ת יודע האמת ודברינו בדרך אפשר.

24
בב"ש ח"ג ח"ג

שם סלח בעלמס ציני יוחנן סהעמדתו להם שפעון
לדיק ומשכנלו וכו' ומתח"י זה ה"י בן יוחנן
וכמ"ס בגמ' הביקום ציני מתח"י בן יוחנן כמ"ס וכו' וכו'
בזה אחרי שיחנן סמ"ס פ' טנה נכס"י וחל"כ נעשה
לדוק למת ע"ה"ס מתח"י אחרי - ולפענ"ד כדל"ה רבנא
פטו דהנה באמת סלח ויכה לבנו בזהנה דברים ונעשה
לצוה ירשו בניס שזה חל"י גס עתח"י קיבל אחיה סוק
פסול חל"ה ע"כ אמר מתח"י היה בן יוחנן כמ"ס
היינו נעת ססימס צבחה"ר גדולה וכו' היה לדיק ולזה
יחסו אחרי ובלעת המופה ע"ז סהרי ח"ה"ג לו כס
כוס תשיב סמ"ס לדיק גמור ודיק :

25
בב"ש ח"ג ח"ג

סדר תפלת חנוכה ערכית שחרית ומנחה מזכירין של חנוכה
בהודאה ויש קב"ד תיבות בעל הנסים כנגד מנין יוחנן שחננו
וכן יש קב"ד תיבות מתפלה למשה עד ויהי נועם שאמרו
משח על פלאכת המשכן שרצה להקימו בכסלו אמר לו הקב"ה
שמחה של כהנים אחרת תהיה בכסלו

26
בב"ש ח"ג ח"ג

לכך יש בעל
הנסים דחנוכה קב"ה תיבות כחשבון כהנים. ואין אומר ונודת לשמך הגדול סלה כי אינו
במחזוריים ישנים ומרוב צננותו של יוחנן כהן גדול והסיף חיבה אחת יותר מן יוחנן ששול'
קב"ד

27
בב"ש ח"ג ח"ג

על וכו' יקרו הדברים האלה בביאור דברי הש"ס בשבת כ"א בספרם לנו
הנס של חנוכה, שכשנכנסו היונים להיכל סמאו כל השמנים, וכשגברה
מלכות בית חשמונאים, בדקו ולא מצאו רק טף אחד, שתי חרות בחותמו של
כ"ג ולא ה"י בו להדליק רק יום אחד, ונעשה נס והויליקו מסנו ח' ימים, כי
כאשר כתבתי למעלה, השמן טרמו לנו, שאף אם להוציאם ודחוקים אנתנו בין
האונות חל"ה לנו מפאת זה לפנות עורף לתורת ה', רק אדרבה נאסוף ח"ה לומר
רוחנו, ובגבורת הנפש ועיונו חרות נעמוד על מקומו לשמור בקול ה' וליראה
אותו. אמנם בימי היונים אשר רביק נטו אחרי דע"ס הנשחתה וחשב, כי בהיותם
מקבלים על עצמם חשפעת החשכלה היונית המחנודת לרות התורה מפאת החכרת
הא יחשב לחם זאת לעון אשר חטא, וכיברינו למעלה, הנה בזה עצמו, סמאו
כל השמנים, כי השחיתו ותעלבו הרעיון תיקר תלימוד הנשגב היצא לנו
מהשמן והכוננו, ורק פך אחד נמצא שחי' חתום בחותמו של כ"ג, רק
ה"ק קסן מהאומה נשאר גאמן לה', ולא הוא"ל חל"ן אחרי משאות שוא
ומדוחים, וחי' הנס אשר החלק חקטן הוה, אשר מעט ובמה נחשב חי', הסיף
אור גדול ובח"ה, אשר מפני יעלת זהרו נסו הצללים ולכל בני ישראל חי'
אור במשבותם !